

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za pravosuđe i upravu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 60. sjednici, održanoj dana 09.06.2020. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prima se na znanje Izvještaj o radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica za 2019. godinu.

II.

Izvještaj iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER
po ovlaštenju

Mirnes Bašić

Broj: 02-_____ /20
Datum, 09.06.2020. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,
1x Kantonalni pravobranilaštvo Zenica, putem Ministarstva,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
KANTONALNO PRAVOBRANILAŠTVO
Z E N I C A

IZVJEŠTAJ O RADU
KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA
za 2019. godinu

Na osnovu odredbe čl. 31. Zakona o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), Kantonalno pravobranilaštvo Zenica podnosi Vladi i Skupštini Zeničko-dobojskog kantona

IZVJEŠTAJ **O RADU KANTONALNOG PRAVOBRANILAŠTVA ZENICA** **za period od 01.01.2019. do 31.12.2019. godine**

I Uvod

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica (u daljem tekstu: Pravobranilaštvo) je neovisan i samostalan kantonalni organ, koji preduzima mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

Nadležnost i djelokrug rada Kantonalnog pravobranilaštva Zenica u odnosu na poduzimanje pravnih radnji i mjera u cilju zaštite imovine i imovinskih interesa Zeničko-dobojskog kantona, propisani su Zakonom o pravobranilaštvu («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», br. 12/13), kojim je određeno da poslove zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i njegovih organa i organizacija, te drugih organa i organizacija koji nemaju svojstvo pravnog lica, a finansiraju se iz budžeta Kantona, obavlja Kantonalno pravobranilaštvo Zeničko-dobojskog kantona, koje vrši svoju funkciju na osnovu zakona i drugih propisa, a što podrazumijeva da Pravobranilaštvo obavlja slijedeće poslove:

- kao samostalan organ, u postupku pred sudovima i drugim nadležnim organima, zastupa Kanton kao zakonski zastupnik i preduzima pravna sredstva radi zaštite imovinskih prava i interesa Kantona i kantonalnih organa u svim sudskim i upravnim postupcima,
- preduzima mjere radi pokušaja zaključenja vansudske nagodbe prije pokretanja postupka pred nadležnim sudom ili drugim organom, ili u toku pokrenutog postupka, te zaključuje sporazume o vansudskim nagodbama sa dužnicima ili povjeriocima Kantona, uz saglasnost Vlade Kantona, odnosno Komisije za predhodnu saglasnost za zaključivanje sudske i izvansudske nagodbe Vlade Kantona,
- daje mišljenja prije zaključivanja privrednih ugovora i ugovora koji regulišu imovinsko – pravna pitanja,
- daje pravna mišljenja i pruža stručnu pomoć kantonalnim organima pri rješavanju imovinsko-pravnih odnosa,
- u okviru preventivnog djelovanja, prati i proučava pojave i probleme iz oblasti vršenja svojih funkcija koje se odnose na primjenu zakona, te obavještava nadležne organe i predlaže mjere za sprečavanje društveno štetnih pojava.

Pored navedenih, Pravobranilaštvo obavlja i poslove utvrđene posebnim zakonima i drugim propisima, koji su, između ostalih, slijedeći:

- podnosi nadležnim tužilaštvima i sudovima imovinsko pravni zahtjev u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, nakon obavještenja od strane nadležnog suda/tužilaštva, kada je usljed krivičnog djela oštećena imovina Kantona,
- daje pravna mišljenja na dostavljene prijedloge ugovora koji regulišu imovinsko pravna pitanja, a na osnovu ovlaštenja koja su utvrđena u: Zakonu o stvarnim pravima, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu, Zakonu o koncesijama, Zakonu o šumama, kao i drugim zakonima i propisima,
- pokreće postupak za upis stvarnih prava na nekretninama čiji je nosilac Kanton, kao i upis javnih i općih dobara, na osnovu Zakona o stvarnim pravima,
- može podnijeti žalbu protiv rješenja kojim je povrijeđen zakon u korist pojedinca ili pravnog lica a na štetu javnog interesa, u skladu sa ovlaštenjem koje mu je dato odredbama Zakona o opštem upravnom postupku,
- na osnovu Zakona o upravnim sporovima može pokrenuti upravni spor, kad je upravnim aktom

povrijeđen zakon na štetu Kantona, koga Kantonalno pravobranilaštvo zastupa po zakonu, kao i u drugim slučajevima određenim zakonom, u kojem slučaju su svi organi uprave, službe za upravu i pravna lica dužni da o takvim aktima, kad za njih saznaju, obavijeste Kantonalnog pravobranioca.

U skladu sa propisanom nadležnosti Pravobranilaštva i opisu poslova nosilaca pravobranilačke funkcije, u skladu sa Zakonom, Pravobranilaštvo Kantona obezbjeđuje:

- zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova iz svoje nadležnosti,
- ostvarivanje saradnje sa ministarstvima, kantonalnim i općinskim organima, sa organima i organizacijama na nivou Federacije BiH, sa organima pravosuđa na svim nivoima, sa pravobranilaštvima na svim nivoima, posebno radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po istim ili sličnim pravnim pitanjima,
- praćenje i proučavanje sudske prakse i zauzimanje jedinstvenih stavova na Stručnom kolegiju vezano za predmete iz nadležnosti Pravobranilaštva i drugih spornih pitanja iz svog djelokruga rada.

U 2019. godini u radu Kantonalnog pravobranilaštva Zenica evidentirano je ukupno 10.813 predmeta, od kojih je 315 parničnih spisa (oznaka „P“), 9.497 izvršna spisa i to 7.302 spisa koji se odnose na neplaćenu sudsku taksu (oznaka „Ist“) i 2.195 ostalih izvršnih spisa (oznaka „I“), 8 upravnih spisa (oznaka „U“), 636 mišljenja (oznaka „M“), 281 raznih spisa (oznaka „R“), te 76 internih spisa (oznaka „Up“).

Od ukupnog broja svih predmeta u radu u 2019. godini (2.327 zaprimljenih predmeta i 8.486 nezavršenih predmeta prenesenih iz prethodne godine), u izvještajnom periodu je okončano ukupno 1.719 predmeta, dok je kao nezavršenih preneseno u narednu godinu 9.092 predmeta (od kojih se 8.710 predmeta odnosi na izvršne spise i to 6.678 za naplatu sudske takse i 2.032 za ostala prinudna izvršenja).

Tabelarni prikaz spisa u 2019. godini

Oznaka spisa	Broj spisa prenesenih iz 2018. godine	Broj spisa zaprimljenih u 2019. godini	Ukupan broj spisa u radu u 2019. godini	Broj okončanih spisa u 2019. godini	Broj prenesenih spisa u 2020. godinu
“P” (parnični)	259	56	315	112	203
“I” (izvršni)	2.067	128	2.195	163	2.032
“Ist” (izvršni-sudska taksa)	5.988	1.314	7.302	624	6.678
“U” (upravni)	7	1	8	4	4
“M” (mišljenja)	42	594	636	590	46
“R” (razno)	117	164	281	164	115
“Up” (interni)	6	70	76	62	14
Ukupno	8.486	2.327	10.813	1.719	9.092

U okviru aktivnosti na poslovima zastupanja, kao najznačajnijim poslovima iz nadležnosti Pravobranilaštva, Pravobranilaštvo je angažovano na poslovima:

- *sačinjavanja tužbi Kantona protiv trećih lica i upućivanja istih nadležnim sudovima,*
- *izrade odgovora na zaprimljene tužbe protiv Kantona,*
- *ulaganju redovnih (žalbi, prigovora) i vanrednih pravnih lijekova (revizija, apelacija) protiv odluka sudova,*
- *uključivanja u svojstvu umješača u sudske sporove po tužbama protiv drugih pravnih lica (osnovnih i srednjih škola radi primjene kolektivnih ugovora), te izrade odgovora tuženih na tužbe, te redovnih i vanrednih pravnih lijekova i apelacija,*
- *podnošenja prijedloga za izvršenje u ime Kantona i ulaganju prigovora protiv rješenja o izvršenju donesenih protiv Kantona, izradi pismenih podnesaka u toku trajanja izvršnog postupka,*
- *davanja pismenog odgovora na pravne lijekove druge stranke u postupku,*
- *zaključivanja sudskih i vansudskih nagodbi,*
- *podnošenja imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima,*
- *pristupa i zastupanja na sudskim ročištima i raspravama pred organima uprave radi zastupanja interesa Kantona.*

U sudskim i upravnim postupcima Pravobranilaštvo učestvuje u svojstvu stranke u postupku i dužno je da poduzima sve pravne radnje koje su potrebne radi zaštite imovinsko-pravnih interesa Kantona.

U sudskim postupcima Pravobranilaštvo se pojavljuje u ulozi zakonskog zastupnika tužitelja, tuženog ili umješača u parničnim postupcima, (što podrazumjeva uključivanje u sporove koji se vode pred sudom između drugih pravnih lica u pravnim situacijama kada Kanton ima interes da jedna od strana u sporu uspije u postupku), te tražitelja izvršenja i izvršenika u izvršnim postupcima.

U 2019. godini u radu je bilo ukupno 9.820 parničnih, izvršnih i upravnih predmeta, a Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton na ukupno 217 zakazanih ročišta u sudskim postupcima, pred općinskim sudovima Zeničko-dobojskog kantona, Kantonalnim sudom u Zenici, te općinskim i kantonalnim sudovima van područja Kantona.

PARNIČNI POSTUPAK („P“)

U 2019. godini Pravobranilaštvo je u radu imalo 315 parničnih predmeta, od kojih je zaprimljeno 56 novih predmeta, a 259 predmeta preneseno je iz prethodne godine.

U izvještajnom periodu pravosnažno je okončano 112 parnica, a u 2020. godinu preneseno je 203 nezavršenih predmeta iz ranijeg perioda.

Pravobranilaštvo je tokom 2019. godine u ime Kantona podnijelo ukupno 19 tužbi i dalo 37 odgovora na tužbe (20 u ime Kantona, 17 za osnovne škole u svojstvu umješača), uložilo 4 žalbe na prvostepene presude i dalo 25 odgovora na žalbe suprotne strane, izjavilo 1 reviziju Vrhovnom sudu Federacije BiH protiv drugostepene odluke, te dalo 3 odgovora na reviziju suprotne strane.

Po zaprimljenim i riješenim tužbama u 2019. godini, Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton u ukupno 168 parničnih postupaka, (56 po zaprimljenim tužbama u 2019. godini i 112 okončanih postupaka), od kojih je

- *u 75 parnica bio u ulozi tužitelja,*
- *u 50 parnica u ulozi tuženog, te*
- *u 43 parnična postupka u ulozi umješača na strani tuženog, i to 42 po tužbama podnesenim protiv osnovnih i srednjih škola, radi primjene kolektivnih ugovora i u 1 postupku po tužbi za naknadu štete zbog zagađenja zraka*

Ukupna vrijednost svih parničnih sporova evidentiranih u izvještajnom periodu iznosi

37.626.119,30 KM, u kojima je Kanton bio tužilac i tuženi, računajući i parnice u kojima je Zeničko-dobojski kanton učestvovao u svojstvu umješaka na strani tuženih škola.

Po podnesenim tužbama Kantona protiv trećih lica, zaprimljenih i okončanih u 2019. godini, ukupna vrijednost sporova je iznosila 2.129.722,31 KM.

Ukupna vrijednost spora svih podnesenih tužbi protiv Kantona (računajući i tužbe protiv osnovnih i srednjih škola) zaprimljenih, te okončanih u 2019. godini iznosi 35.496.396,99 KM, od čega se iznos od 3.994.416,48 KM odnosi na zaprimljene tužbe, a iznos od 31.501.980,51 KM na pravosnažno okončane tužbe.

Po osnovu primjene granskih kolektivnih ugovora, visina utuženih potraživanja u 2019. godini iznosi ukupno 635.610,00 KM, što se u cjelosti odnosi na 17 tužbi, koje su podnesene od strane 124 tužitelja protiv osnovnih škola na području Kantona.

Tokom 2019. godine u redovnom parničnom postupku, pravosnažno je okončano 30 predmeta po tužbama protiv Kantona, kojima je utuženo ukupno 29.775.504,26 KM, radi potraživanja po raznim osnovama (dug, naknada štete, radni spor i dr.), a dosuđeno je ukupno 22.957,26 KM, (usvojeno je 6 tužbi /1 u cjelosti, 5 djelimično/, 18 tužbi je u cjelosti odbijeno za utuženi iznos od 26.424.160,46 KM, 6 tužbi je povučeno, kojima je potraživano ukupno 3.309.965,70 KM, a u 5 predmeta, u kojima su tužbe djelimično usvojene, tužitelji su odbijeni sa dijelom tužbenih zahtjeva u ukupnom iznosu od 18.420,84 KM).

25 okončanih predmeta odnosi se na tužbe protiv Kantona, osnovnih i srednjih škola, radi neposredne primjene kolektivnih ugovora, u kojima je potraživano ukupno 1.726.476,25 KM, a dosuđeno je ukupno 1.446.232,76 KM.

Po tužbama Kantona okončano je 56 predmeta, u kojima je utuženo ukupno 1.802.836,87 KM, od čega je 41 tužba usvojena u cjelosti i dosuđeno u korist Kantona ukupno 71.873,92 KM, 13 tužbi, kojima je potraživano ukupno 203.813,59 KM, je povučeno, jer je spor riješen na miran način ili su tuženi prije donošenja presude u cjelosti izmirili dug Kantonu (dug po osnovu naknade štete).

2 tužbe kojima je potraživano ukupno 1.527.149,36 KM, odbijene su u cjelosti (1 tužba radi naplate duga - naknade za zagađenje zraka. V.s. 1.527.105,00 KM, po kojoj je u toku revizioni postupak, te 1 tužba za naknadu štete – šumska krađa, v.s. 44,36 KM)

Od ukupno 112 pravosnažno okončanih predmeta u 2019. godini

- po tužbama protiv Kantona, dosuđeno je ukupno 54.657,62 KM (od čega se 31.700,36 KM odnosi na naknade po osnovu kolektivnih ugovora (uprava, MUP i pravosuđe) i 22.957,26 KM na ugovorene i regresne dugove, naknade šteta, naknade iz radnog odnosa, imovinska prava), a po tužbama protiv osnovnih i srednjih škola radi primjene granskih kolektivnih ugovora dosuđeno je ukupno 1.414.532,40 KM i to protiv osnovnih škola 1.365.533,65 KM, a protiv srednjih škola 48.998,75 KM), a
- u korist Kantona presuđeno je ukupno 30.140.385,95 KM, a u korist osnovnih škola ukupno 168.092,05 KM, bilo da su usvojeni tužbeni zahtjevi Kantona ili su tužitelji odbijeni u cjelosti ili djelimično sa tužbenim zahtjevom ili je došlo do povlačenja tužbi od strane tužitelja ili je postupak okončan na drugi način (odbacivanjem tužbe, prekid postupka i sl.).

Povlačenjem tužbi u 2019. godini okončano je ukupno 20 predmeta, ukupne vrijednosti spora 3.523.141,09 KM.

Povlačenjem tužbi okončano je 7 sporova pokrenutih protiv Kantona, ukupne vrijednosti od 3.309.965,70 KM (od čega 1 radi naknade štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji u iznosu od 3.258.835,70 KM, 2 radi naknade štete nastale u saobraćaju i usljed poplava u ukupnom iznosu od 49.130,00 KM, 2 radi rješavanja imovinsko-pravnih odnosa v.s. 2.000,00, 1 radni spor radi poništenja

rješenja, te 1 radi primjene Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH u ukupnoj vrijednosti od 9.361,80 KM. Tužitelji su povlačili tužbe protiv Kantona, najčešće zbog naknadnog ispunjenja obaveze od strane Kantona i zbog istaknutih prigovora zastarjelosti potraživanja, prigovora nedostatka aktivne legitimacije na strani tužitelja ili nedostatka pasivne legitimacije na strani tuženih.

Povučeno je 13 tužbi Kantona protiv tuženih za naknadu štete zbog počinjene šumske krađe i zbog neizvršenja ugovornih obaveza, ukupne vrijednosti spora 203.813,59 KM, jer je spor riješen na miran način i tuženi su u toku postupka izmirili utuženi dug.

Sporovi za naknadu štete

U strukturi sporova za naknadu štete najznačajniji su sporovi zbog štete nastale neizvršenjem zakonskih i ugovornih obaveza, a najbrojniji su sporovi za štete nastale zbog šumske krađe, zatim štete na vozilu učesnika u saobraćaju zbog neadekvatnog održavanja puteva iz nadležnosti Kantona, štete zbog povreda na radu, štete nastale zbog nepropisnog postupanja državnih organa, štete zbog napada pasa lotalica i dr.

Iz ove grupacije sporova, Pravobranilaštvo je u 2019. godini zastupalo Kanton u 91-om predmetu (ukupna v.s. 32.385.685,63 KM), od kojih su

- 24 predmeta zaprimljena u toku godine ukupne vrijednosti spora od 3.329.859,13 KM (15 tužbi Kantona protiv trećih lica, v.s. 31.198,15 KM i 9 tužbi protiv Kantona, v.s. 3.298.660,98 KM), a
- 67 predmeta je okončano u 2019. godini ukupne vrijednosti spora od 29.055.826,50 KM (53 tužbe Kantona, v.s. 208.776,79 KM i 14 tužbi protiv Kantona, v.s. 28.847.049,71 KM).

Od ukupno 67 pravosnažno okončanih predmeta po ovom osnovu, 65 predmeta je riješeno u korist Kantona, za ukupnu vrijednost od 29.042.927,74 KM.

Od ukupno 53 podnesene tužbe Kantona, 39 tužbi su u cjelosti usvojene, v.s. 4.918,84 KM. Kanton je povukao 13 tužbi, kojima je potraživano ukupno 203.813,59 KM, jer je u 9 predmeta utuženi dug u toku postupka plaćen, a 4 predmeta su riješena na miran način, dok je 1 tužba odbijena (šumska krađa), v.s. 44,36 KM.

Od ukupno 14 tužbi podnesenih protiv Kantona za naknadu štete, 1 tužba je djelimično usvojena za iznos od 12.854,40 KM (zbog naknade štete pričinjene pretresom kuća), 10 tužbi je odbijeno u cjelosti za ukupan iznos od 25.513.375,21 KM (od čega 24.972.577,00 KM zbog nezaključenja ugovora o koncesiji sa rudnicima, 219.872,30 KM zbog naknade štete za izgublenu dobit, 70.000,00 KM zbog štete prozrokovane poplavama, 36.091,00 KM za štete nastale u sudskim postupcima, 203.884,91 radi naknade šteta u saobraćaju, 10.950,00 KM zbog napada pasa lotalica), 1 tužba je odbijena djelimično za iznos od 12.854,40 KM, povučene su 3 tužbe, kojima je potraživan ukupan iznos od 3.307.965,70 KM (za štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji – 3.258.835,70 KM, 47.630,00 KM zbog štete prozrokovane poplavama i 1.500,00 KM zbog štete nastale u saobraćaju).

Tužbama protiv Kantona zaprimljenim u 2019. godini (9 tužbi), potražuje se naknada štete u ukupnom iznosu od 3.298.660,98 KM KM, od čega se 3.258.835,70 KM odnosi na potraživanje naknade štete zbog nezaključivanja ugovora o koncesiji, 15.100,00 KM naknada materijalne i nematerijalne štete zbog propusta u postupanju organa uprave, 20.091,33 KM štete u saobraćaju, 4.633,95 KM za naknadu štete zbog napada životinja.

Pravobranilaštvo je u ime Kantona u toku 2019. godine podnijelo 15 tužbi radi naknade štete u ukupnom iznosu od 31.198,15 KM, od čega 13 tužbi za naknadu štete zbog šumske krađe, ukupne vrijednosti spora od 6.346,52 KM i 2 tužbe za naknadu štete nastale izvršenjem krivičnog djela ukupne

vrijednosti spora u iznosu od 24.851,63 KM.

Štete zbog neizvršenja ugovornih i zakonskih obaveza

U ovoj grupaciji sporova prisutni su privredni sporovi koji proizilaze iz raznih pravnih odnosa Kantona sa drugim pravnim subjektima, i to najčešće radi naplate dospjelih, a nenaplaćenih obaveza koje proizilaze iz zakona, koncesionih ugovora, ugovora o kreditima, ugovora o raznim vrstama usluga, te kupoprodajnih ugovora po kojima nisu ispoštovani ugovoreni rokovi za plaćanje ugovorenih naknada. U ovim predmetima, kada dug nije sporan, u većini slučajeva dužnik izmiri dug prije nego što se zakaže rasprava po tužbi, u kojem slučaju tužitelj povlači tužbu.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u ime Kantona podnijelo 2 tužbe za naplatu koncesionog duga u ukupnom iznosu od 283.387,29 KM i 1 tužbu za naplatu naknade po osnovu rješenja kantonalnog organa uprave u iznosu od 7.300,00 KM.

U 2019. godini, protiv Kantona je podneseno 5 tužbi radi naplate duga, ukupne vrijednosti od 27.745,50 KM (od čega se 1.579,50 KM odnosi na potraživanje Službenog lista Sarajevo, 18.800,00 KM na dug po osnovu zakona, te 7.366,00 KM na regresni dug po osnovu osiguranja).

U sporovima protiv Kantona, u kojima je radi duga utuženo ukupno 897.907,68 KM, u 2019. godini okončano je 4 predmeta, tako što su sve 4 tužbe u cjelosti odbijene (potraživanje Grada Zenica radi dodjele sredstava na osnovu Programa utroška sredstava vodnih naknada za 2017. godinu u iznosu od 882.000 KM, potraživanje Štampa PTT u iznosu od 912,60 KM, potraživanje 4.410,00 KM na osnovu ugovora o djelu i potraživanje regresnog duga prema osiguravatelju u iznosu od 10.585,08 KM).

U izvještajnom periodu, po ovom osnovu pravosnažno su okončana 2 spora po tužbama Kantona, podnesenim u ranijem periodu, ukupne vrijednosti 1.588.105,00 KM, tako što je

- 1 tužba usvojena u ukupnom iznosu od 61.000,00 KM (dug za koncesionu naknadu) i
- 1 tužba je odbijena za utuženi iznos od 1.527.105,00 KM, (tužba Kantona je podnesena 2010. godine protiv JP „Elektroprivreda BiH“ dd Sarajevo na osnovu Zakona o zaštiti zraka, radi neplaćanja naknade za zagađenje zraka u iznosu od 1.527.105,00 KM od strane Termoelektrane Kakanj, koja kao pogon posluje u sastavu JP “Elektroprivreda BiH” Sarajevo. Napominjemo da je u ponovljenom postupku prvostepenom presudom tužba u cjelosti usvojena, a po žalbi tuženog drugostepenom presudom tužba je u cjelosti odbijena, protiv koje je Pravobranilaštvo u ime Kantona podnijelo reviziju Vrhovnom sudu Federacije BiH, koji postupak je u toku.

Štete proistekle iz šumske krađe

U toku 2019. godine Pravobranilaštvo je podnijelo 13 tužbi za naknadu štete zbog šumske krađe, koja je utvrđena u prekršajnim i krivičnim postupcima, u ukupnom iznosu potraživanja od 6.346,52 KM.

Po ranije podnesenim tužbama radi duga za izvršenu šumsku krađu, u 2019. godini okončano je 47 sporova ukupne vrijednosti od 7.554,43 KM, tako što je 39 tužbi usvojeno u cjelosti u ukupnom iznosu od 4.918,84 KM, 7 tužbi je povučeno ukupne vrijednosti od 2.591,23 KM, jer je dug u toku postupka plaćen, a 1 tužba, kojom je utužen iznos od 44,36 KM, je odbijena.

Štete nastale u saobraćaju

Kako je Kanton odgovoran za bezbjedno odvijanje saobraćaja na cestama kojim upravlja, tužbe za štete nastale u saobraćaju najčešće se podnose za štete nastale zbog neadekvatnog održavanja cesta i objekata na istim, nepostavljanja odgovarajućih znakova upozorenja, odrona kamena na

cestama i sl. (urušavanje mosta, oštećenje objekta usljed rekonstrukcije puta, saobraćajne nesreće usljed oštećenja puta, te drugi uzroci nastanka šteta na vozilu).

U izvještajnom periodu evidentirane su 4 nove tužbe protiv Kantona radi šteta nastalih u saobraćaju, ukupne vrijednosti spora od 20.091,33 KM.

Po tužbama protiv kantona iz ranijih godina, po ovom osnovu u 2019. godini okončana su 2 spora, tako što je 1 tužba odbijena za utuženi iznos od 10.500,00 KM i 1 tužba ja povučena za utuženi iznos od 1.500,00 KM.

Štete pričinjene trećim licima od strane organa ili uposlenika Kantona

Za štetu koju trećem licu u vršenju ili u vezi sa vršenjem svojih funkcija prouzrokuje kantonalni organ ili uposlenik Kantona, odgovara Kanton, kao pravno lice.

U toku 2019. godine podnesene su 3 tužbe protiv Kantona za naknadu šteta po ovom osnovu, ukupne vrijednosti od 3.273.935,70 KM. Tužbe su podnesene radi naknade materijalne štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji - utuženo 3.258.835,70 KM i zbog propusta u postupanju inspekcije – utuženo 10.000,00 KM, te radi naknade nematerijalne štete zbog postupanja pripadnika MUP-a ZDK – utuženo 5.100,00 KM.

U okviru ove grupacije sporova, u 2019. godini pravosnažno je okončano 6 predmeta u kojima je potraživano ukupno 28.293.212,50 KM, tako što je

- 1 tužbeni zahtjev djelimično usvojen za iznos od 12.854,40 KM, koji je dosuđen na ime naknade štete zbog postupanja pripadnika MUP-a ZDK prilikom pretresa kuća,
- 4 tužbena zahtjeva su odbijena u cjelosti kao neosnovani za ukupno potraživani iznos od 25.008.668,00 KM (2 za naknadu materijalne štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji – ukupno utuženo 24.972.577,00 KM, 2 za materijalnu štetu zbog propusta u postupanju suda – ukupno utuženo 36.091,00 KM),
- 1 tužba je povučena za ukupno potraživani iznos od 3.258.835,70 KM, (naknada materijalne štete zbog nezaključenja ugovora o koncesiji).

Štete nastale na radu ili u vezi sa radom

U izvještajnom periodu u Pravobranilaštvu nije zaprimljena ni jedna tužba radi naknade štete zbog povrede na radu.

Iz ove grupacije sporova u 2019. godini su pravosnažno okončana 2 spora po tužbama radi naknade štete zbog povrede na radu i to: 1 spor po tužbi uposlenika Kantona, kojom je potraživan iznos od 7.500,00 KM, a dosuđen je iznos od 3.282,50 KM, dok je tužitelj odbijen za iznos od 4.217,50 KM, te 1 spor po tužbi uposlenika osnovne škole kojom je potraživan iznos od 2.429,57 KM u cjelosti odbijen.

Sporovi radno-pravnog karaktera

U 2019. godini Pravobranilaštvo je zastupalo Kanton (kao tuženog i kao umješača na strani tuženog) u 52 sudska spora radno-pravnog karaktera (19 podnesenih tužbe i 33 pravosnažno okončanih).

Sporovi radi isplate plaća i naknada po Kolektivnim ugovorima

Radi isplate razlika plaća i drugih naknada primjenom Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja u Federaciji BiH, u 2019. godini protiv osnovnih škola sa područja Kantona podneseno je 17 novih tužbi od strane 124 zaposlenika osnovnih škola, koji potražuju ukupan iznos od 635.610,00 KM, na ime razlike plaća, naknade za topli obrok i regres za periode do 14.11.2016. godine, do kada se primjenjivao predmetni Kolektivni ugovor.

U toku 2019. godine nije bilo podnesenih tužbi protiv Kantona i srednjih škola, radi isplate razlika plaća i drugih naknada na osnovu Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u Federaciji BiH i Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH.

Po tužbama radi isplate plaća i naknada na osnovu granskih kolektivnih ugovora iz 2000. godine, u izvještajnom periodu riješeno je 25 tužbi, kojima je utuženo ukupno 1.726.476,25 KM, a dosuđeno ukupno 1.446.232,76 KM i to:

- 1 tužba podnesena od strane 1 tužitelja - uposlenika kantonalne uprave, koji je potraživao iznos od 4.700,00 KM, djelimično je usvojena za iznos od 201,42 KM, a odbijena za iznos od 4.498,58 KM,
- 2 tužbe podnesene od strane 13 tužitelja - zaposlenika MUP-a Kantona, koji su potraživali ukupno 69.361,80 KM, riješeno je tako što je 1 tužba usvojena djelimično za dosuđeni iznos od 677,12 KM, dok su tužitelji odbijeni za iznos od 59.322,88 KM, te je 1 tužba povučena za iznos od 9.361,80 KM,
- 3 tužbe podnesene od strane 86 tužitelja - zaposlenika pravosudnih organa koji su potraživali ukupno 69.790,00 KM, riješene su tako što su sve 3 tužbe usvojene djelimično za ukupno dosuđeni iznos od 30.821,82 KM, a tužitelji su odbijeni za iznos od 38.968,18 KM,
- 2 tužbe podnesene od strane 2 tužitelja - zaposlenika srednjih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 48.998,75 KM, riješene su tako što su obje tužbe usvojene u cjelosti /dosuđene razlike otpremnine radi odlaska u penziju primjenom čl. 41. Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u Federaciji BiH iz 2000. godine/ i
- 17 tužbi podnesenih od strane 76 tužitelja - zaposlenika osnovnih škola na području Kantona, koji su potraživali ukupno 1.533.625,70 KM, riješeno je tako što su sve tužbe usvojene djelimično, za ukupno dosuđeni iznos od 1.365.533,65 KM, a tužitelji su odbijeni za ukupan iznos od 168.092,05 KM.

Naprijed navedene tužbe, po kojima su donesene pravosnažne presude u toku 2019. godine, većim dijelom se odnose na utužene periode prije prestanka važenja granskih kolektivnih ugovora zaključenih 2000. godine, tj. prije decembra 2016. godine, a manjim dijelom na kasnije periode, kada su bili na snazi granski kolektivni ugovori zaključeni krajem 2016. godine, u kojem slučaju su tužbeni zahtjevi bili osnovani samo u dijelu u kojem važeći kolektivni ugovori nisu bili primjenjeni.

Ostali radni sporovi

U 2019. godini Pravobranilaštvo je zaprimilo 2 tužbe protiv Kantona radi ostvarenja ostalih prava uposlenika iz radnog odnosa, koja glase na novčano potraživanje, kojima se potražuje ukupno 7.900,00 KM (poništenje rješenja o prestanku radnog odnosa i naknade plaće).

Iz ove grupacije u 2019. godini okončano je 10 sporova po tužbama radi isplata razlike otpremnine i naknada za prevoz, u kojima je potraživano ukupno 28.046,87 KM, tako što je usvojeno 5 tužbenih zahtjeva za ukupan iznos od 10.102,86 KM (1 u cjelosti, 4 djelimično), a odbijeni su za ukupan iznos od 5.566,44 KM. Tri tužbena zahtjeva, kojima je potraživan ukupan iznos od 12.377,57 KM, odbijena su u cjelosti.

IZVRŠNI POSTUPAK („I“)

Tokom 2019. godine u radu Pravobranilaštva evidentirano je ukupno 9.497 izvršna predmeta (7.302 predmeta radi naplate sudske takse /„Ist“/ i 2.195 ostala izvršna predmeta /“I“/), od kojih je

8.055 preneseno iz prethodne godine.

U izvještajnom periodu zaprimljeno je 1.442 nova izvršna predmeta (128 radi prinudne naplate pravosnažno dosuđenih potraživanja i 1.314 radi prinudne naplate sudske takse), pravosnažno je okončano 787 predmeta, dok je 8.710 nezavršenih predmeta preneseno u narednu godinu.

Od ukupno 1.442 zaprimljena izvršna predmeta, 1.373 predmeta se odnose na prijedloge za izvršenje, koje je u 2019. godini, u ime Kantona, Pravobranilaštvo podnijelo nadležnim sudovima, od kojih se 1.314 prijedloga odnosi na prinudnu naplatu neplaćene sudske takse i 59 prijedloga za prinudnu naplatu duga po osnovu ugovora o koncesiji, duga za štete nastale izvršenom šumskom krađom, te neplaćene troškove parničnog i izvršnog postupka, koji su dosuđeni u korist Kantona.

69 predmeta se odnosi na prijedloge za izvršenje za prinudnu naplatu duga, koji su podneseni protiv Kantona, radi naplate dosuđenih naknada na osnovu pravosnažnih presuda.

Od ukupno 9.497 izvršnih predmeta, koji su bili u radu u toku 2019. godine, donošenjem rješenja o izvršenju okončano je ukupno 787 predmeta, od kojih se 624 predmeta odnosi na sudske takse, a 163 predmeta na ostala izvršenja. Po osnovu neplaćene sudske takse u toku 2019. godine u korist Kantona je realizovano, odnosno naplaćeno ukupno 167.350,73 KM.

Izvršni postupci, u kojima se Kanton pojavljuje u ulozi tražioca izvršenja, odnose se na izvršni postupak pokrenut protiv lica koja ne vraćaju kredite dobijene iz budžetskih sredstava, lica za koja je utvrđeno u krivičnim i prekršajnim postupcima da su odgovorni za šumsku krađu, lica koja nisu po rješenju suda platili sudsku taksu i prijedlozi protiv pravnih i fizičkih lica, koja nisu platila obaveze dosuđene Kantonu pravosnažnim presudama.

U okviru preventivnog djelovanja, prije pokretanja izvršnog postupka, Pravobranilaštvo je upućivanjem pismenih opomena dužnicima u većem broju predmeta uspjelo da obezbjedi plaćanje sudske takse bez podnošenja prijedloga za izvršenje.

Prijedlozi za izvršenje koji se podnose u ime Kantona, odnose se uglavnom na prinudnu naplatu sudske takse koja nije plaćena dobrovoljno u vođenim parničnim postupcima pred općinskim sudovima u Kantonu, koje su određene rješenjem sudova. U toku trajanja izvršnog postupka do konačne naplate duga i dalje su prisutni problemi koji se odnose na ispravnu oznaku naziva i adrese izvršenika i na statusne promjene izvršenika, što je od uticaja na dužinu i ishod samog izvršnog postupka. A takođe su izvršenja po prijedlogu Kantona u većem broju slučajeva otežana i iz razloga što su računi izvršenika često blokirani ili ugašeni, odnosno što izvršenik-fizičko lice nema nikakve imovine na kojoj bi se moglo provesti izvršenje.

U toku 2019. godine u svim okončanim parničnim i izvršnim postupcima, na ime naknade i nagrade za rad (zastupanje) Kantonalnog pravobranilaštva, koji predstavljaju troškove postupka, u korist Kantona, ukupno je dosuđeno 68.302,50 KM, i to: 27.375,00 KM na ime troškova parničnog postupka i 40.927,50 KM na ime troškova izvršnog postupka. Ova sredstva se uplaćuju direktno u Budžet Kantona i ista nisu predviđena stavkom "prihodi budžeta", jer se ista dosuđuju za rad pravobranilaca na osnovu odredaba Zakona o parničnom postupku prema advokatskoj tarifi, kada Pravobranilaštvo u potpunosti ili djelimično uspije u sporu, pa slijedi da su ista doprinosi Kantonalnog pravobranilaštva Budžetu Kantona.

UPRAVNI POSTUPAK („U“)

Tokom 2019. godine Pravobranilaštvo je u radu imalo 8 predmeta u upravnom postupku i upravnom sporu, s tim što su 7 predmeta prenesena kao nezavršena iz prethodne godine, 1 je zaprimljen u 2019. godini, 4 predmeta su okončana, te su 4 predmeta, kao nezavršena, prenesena u 2020. godinu.

OSTALI PREDMETI („R“)

Ostali predmeti pod oznakom „R“, odnose se na izradu pojedinačnih informacija iz nadležnosti Pravobranilaštva, podnošenje imovinsko-pravnih zahtjeva u krivičnim postupcima protiv lica koja su izvršenjem krivičnog djela oštetili Budžet Kantona, prijedlozi za uknjižbu imovinskih prava, izjašnjenja Pravobranilaštva po podnesenim prijavama zbog neizvršenja pravosnažnih presuda, razne prepiske između Pravobranilaštva i subjekata čije interese Pravobranilaštvo zastupa ili subjekata koji se pismeno obraćaju Pravobranilaštvu po raznim pravnim pitanjima i dr.

Iz ove grupacije predmeta u 2019. godini evidentirano je u radu 281 predmet, od kojih je 166 okončano, a rješavanje 115 predmeta je preneseno u 2020. godinu.

III Preventivna djelatnost Pravobranilaštva

Preventivna djelatnost Pravobranilaštva usmjerena je na spriječavanje nastanka povrede imovinskih prava subjekta, čije interese Pravobranilaštvo zastupa, odnosno na smanjenje vrste i obima tih povreda, zatim na sporazumno rješavanje spornih imovinsko-pravnih odnosa, kad je to moguće i pravno osnovano.

Pravobranilaštvo preduzima i druge preventivne radnje i mjere koje utiču na smanjenje štetnih posljedica po državnu imovinu, izbjegavanje nepotrebnih sudskih postupaka i troškova, te bržeg ostvarivanja nespornih prava subjekta kojeg zastupa.

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo daje pravna mišljenja organima i tijelima Kantona po pitanju korišćenja i raspolaganja državnom imovinom, pruža stručnu pomoć organima i tijelima Kantona čije interese zastupa u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja, kao i drugih subjekata kada je to u interesu Kantona, predlaže nadležnim organima poduzimanje određenih pravnih radnji u cilju zaštite državne imovine, te saraduje sa kantonalnim i općinskim tijelima u rješavanju imovinsko-pravnih pitanja.

U skladu sa članom 13. Zakona o pravobranilaštvu, kantonalni organi i organizacije čije imovinsko-pravne interese Pravobranilaštvo zastupa, dužna su da u poslovima pravnog prometa prije zaključenja pravnog posla, pribave mišljenje Pravobranilaštva.

U 2019. godini Pravobranilaštvo je imalo zastupljene sve navedene oblike preventivnog djelovanja, od kojih su najzastupljeniji davanje pravnih mišljenja (oznaka „M“), te upućivanje opomena za dobrovoljno ispunjenje obaveza za koje su Pravobranilaštvu upućeni prijedlozi za podnošenje tužbi ili prijedlozi za izvršenje od nadležnih kantonalnih organa.

U izvještajnom periodu Pravobranilaštvo je u radu imalo 636 zahtjeva za davanje pravnih mišljenja, od kojih je 42 zahtjeva preneseno iz prethodne godine, a 594 zaprimljeno u 2019. godini. Ukupno je dato 590 pravnih mišljenja, od kojih se 270 odnosi na pravna mišljenja po ugovorima (kupoprodajni ugovori, ugovori o koncesijama, ugovori o građenju, ugovori o raznim vrstama usluga, ugovori o zakupu i dr.), a 320 mišljenja se odnosi na druga pravna pitanja iz različitih pravnih oblasti (imovinsko-pravna pitanja, radno pravo, naknada štete, obligaciona prava mogućnosti sklapanja sudskih i vansudskih nagodbi iz osnova sudskih presuda, te s tim u vezi pitanje redosljeda naplate potraživanja i dr.).

U okviru preventivnog djelovanja, Pravobranilaštvo kontinuirano saraduje sa nadležnim kantonalnim ministarstvima, sudovima i tužilaštvima, kao i sa općinskim i kantonalnim pravobranilaštvima sa područja Federacije Bosne i Hercegovine u cilju usaglašavanja stajališta o određenim pravnim pitanjima i što efikasnije zaštite imovinskih interesa Kantona.

IV Poslovi vezani za rad Pravobranilaštva

U okviru poslova vezanih za rad Pravobranilaštva, najčešći su poslovi izrade raznih rješenja o pravima iz radnog odnosa zaposlenika u Pravobranilaštvu (rješenja o ocjeni namještenika i državnog službenika, o korištenju godišnjeg odmora, te drugim pravima iz radnog odnosa), uvjerenja izdata o podacima iz službene evidencije Pravobranilaštva, izrada općih akata Pravobranilaštva, te izvještaji i informacije o radu Pravobranilaštva.

Iz ove grupacije predmeta („Up“) u radu je bilo 76 predmeta, od kojih je 62 završeno u 2019. godini, a 14 predmeta su prenesena u narednu godinu.

V Kadrovi

U Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica angažovano je 9 uposlenika (od kojih su 4 nosioci pravobranilačke funkcije (pravobranilac i 3 zamjenika), 1 državni službenik (stručni saradnik) i 4 namještenika (tehnički sekretar, upisničar, operater-upisničar i kurir-spremačica).

Imajući u vidu zakonom propisanu nadležnost Kantonalnog pravobranilaštva, obim i složenost poslova koje obavlja, posebno strogo poštivanje zakonskih rokova za poduzimanje potrebnih radnji u svim postupcima, bilo bi optimalno da se u Pravobranilaštvu angažuje najmanje 2 pravnik-pripravnik godišnje, što bi značajno doprinijelo efikasnijem radu Pravobranilaštva (posebno na izvršnom referatu), a takođe bi za pravnike-pripravnike bilo značajno obučavati se i raditi na predmetima iz raznih oblasti prava, što bi im omogućilo da poslije završenog pripraničkog staža budu osposobljeni za rad na složenijim pravnim poslovima.

VI Materijalno-tehnička opremljenost Pravobranilaštva

U pogledu materijalne opremljenosti, Kantonalno pravobranilaštvo radi u poslovnim prostorijama izgrađenim 70-tih godina prošlog vijeka, koje je potrebno u cjelosti renovirati (izmjeniti podove, stolariju, toalete) te promijeniti namještaj, da bi i izgled kancelarija Pravobranilaštva dao potreban dignitet ovoj instituciji, a pravobranilac, zamjenici pravobranilaca i ostali uposlenici konačno dobili zadovoljavajući radni prostor, potpunu materijalnu opremljenost i samim tim optimalne uslove za efikasan rad.

VII Programska orijentacija Pravobranilaštva u 2020. godini

U ostvarivanju principa ustavnosti i zakonitosti i ostvarivanju funkcija i zadataka koji prozilaže iz Zakona o pravobranilaštvu i drugih zakonskih propisa, aktivnosti Kantonalnog pravobranilaštva Zenica će i u narednom periodu biti usmjerene na

- Poduzimanju mjera i aktivnosti radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa Kantona,*
- Afirmaciji svih vidova preventivne djelatnosti Pravobranilaštva, kao što su sporazumno rješavanje spornih odnosa,*
- Kontinuiranom praćenju pojava i problema vezanih za primjenu zakona u praksi, te iniciranju izmjene istih, putem nadležnih institucija,*
- Organizovanju radnih dogovora sa ministarstvima i drugim organima u cilju što stručnijeg i efikasnijeg rada i postizanja boljih rezultata u zaštiti imovine Kantona,*
- Ostvarenju saradnje sa federalnim i državnim organima i pravobranilaštvima na svim nivoima radi ujednačavanja prakse i zauzimanja stavova po pravnim pitanjima vezanim za primjenu zakonskih i drugih propisa,*

- Ukazivanju Skupštini i Vladi Kantona na uočene pojave i probleme koji ugrožavaju i narušavaju imovinu Kantona, a do kojih saznanja bude dolazilo kroz rad na predmetima, kao i kroz podatke i obavještenja koja dostavljaju državni organi, preduzeća i druga pravna lica, te u okviru svoje nadležnosti, davati prijedloge za sprječavanje istih,
- Edukaciji nosilaca pravobranilačke funkcije i drugih uposlenika putem seminara, savjetovanja, kurseva, praćenja sudske prakse i nove zakonske regulative,
- Obezbjedenju kadrovskih i materijalno-tehničkih uslova za postizanje veće ažurnosti i efikasnosti u rješavanju predmeta iz nadležnosti Pravobranilaštva.

Kantonalni pravobranilac

Zlata Marjanović

PRILOG:

- Tabela – Predmeti zaprimljeni u 2019. godini
- Tabela – Predmeti riješeni u 2019. godini